

BIBLIJSKO - MOLITVENE ZAJEDNICE
SVETI PETAR I PAVAO

KARIZMATIČNA STRUKTURA CRKVE

Duh obdaruje Crkvu

Riječ 'karizma' grčkog je porijekla, a označava dar. Dok govorimo o karizmatičkoj strukturi Crkve onda mislimo na svu onu njenu obdarenost kojom je obdaruje Duh Sveti, da bi potpomognuta svakovrsnim darovima i milostima rasla i dosegla svoju puninu. Prije II Vat. sabora slabo se moglo čuti o karizmama i karizmatičnoj strukturi Crkve. Smatralo se da su to izvanredni i rijetki darovi koji pripadaju prošlosti Crkve. Zasluga je II Vat. sabora da je ponovo progovorio o „karizmama u Božjem narodu“ (LG 12).

Karizmatička struktura Crkve spada na vlastitost crkvenog bića.

Duh koji, u Crkvi djeluje nije Duh statičnosti već trajne dinamike. On Crkvi stalno dolazi sa svojim darovima, jer bi bez njih ona bila siromašna. Ti je darovi osposobljavaju da živi, da raste, da doseže svoju puninu. Novozavjetni spisi, osobito Pavlove poslanice daju nam pouzdano svjedočanstvo o karizmatičkoj strukturi Crkve. **Evo jednog takvog teksta iz Prve Korinćanima: (1.Kor 12,1-11) - Karizme u Crkvi.**

„Glede dara Duha, ne bih, braćo, htio da budete u neznanju. Znate kako ste se, dok bijaste pogani, zavedeni, zanosili nijemim idolima. Zato vam obznanujem: nitko tko u Duhu Božjem govori ne kaže: „Prokletstvo Isusu.“

I nitko ne može reći: „**Gospodin Isus**“, osim u Duhu Svetom. Različiti su dari, a isti Duh; i različite službe, a isti Gospodin; i različita djelovanja, a isti Bog, koji čini sve u svima. A svakome se daje očitovanje Duha na korist. Doista, jednome se po Duhu daje riječ mudrosti, drugome riječ spoznanja po tom istom Duhu; drugome vjera u tom istom Duhu, drugome dari liječenja u tom jednom Duhu; drugome čudotvorstva, drugome prorokovanje, drugome razlučivanje duhova, drugome različiti jezici, drugome tumačenje jezika. A sve to djeluje jedan te isti Duh, dijeleći svakome napose kako hoće.“ (1 Kor 12, 1-11).

Ovdje nam Pavao daje ujedno i kriteriji prepoznavanja prave karizme, a to je **ispovijedanje vjere u Isusa koji je Krist i Gospodin**. **To je prvi kriteriji za razlikovanje pravih darova Duha od onih koji to nisu.** U tom smislu Pavao govori o „razlikovanju Duhova“ (1 Kor 12,10). Duh koji obdaruje zajednicu jest Duh Kristov i ne može protiv njega svjedočiti. Stoga je ispovijedanje Isusa Kristom i Gospodinom prvi znak da je kod nekoga Duh na djelu.

Drugi kriteriji prave karizme jest njezino obilježje služenja. Duh obdaruje pojedince u zajednici na dobro čitave zajednice. Stoga ne postoji karizma tamo gdje se događaju čudesa, već gdje se zbiva služenje zajednici. Jer, karizma nije sama sebi svrhom niti je to privilegij pojedinaca, već se prvenstveno daje na izgradnju Tijela Crkve. Zato Pavao govori da se „svakom daje očitovanje Duha na korist zajednice“. A iz „popisa karizmi koje on nabrala kao iskustvo tadašnje Crkve, vidimo da svi ti darovi Duha smjeraju prama koristi, izgrađivanju i rastu zajednice.

Nesporazum oko karizmi

Kad je govor o karizmama kojima Duh obdaruje zajednicu i njezine članove, onda moramo reći da je u povijesti Crkve postojalo mnogo nesporazuma, da bi se napokon govor o njima gotovo sasvim izgubio. **Često se mislilo da su to samo neki posve izvanredni darovi, koji na čudesan način fasciniraju.** Čitajući Djela apostolska i Pavlove poslanice, zaustavljalo se samo na onim izvanrednim karizmama kao što su **čudesna ozdravljenja, dar jezika, proricanja budućnosti** (iako to nije bitni sadržaj dara proroštva), a nije se zapažalo one obične jednostavne karizme koje su neupadljive a zajednici itekako potrebne. **Stoga u ovoj katehezi želimo istaći da su karizme svakodnevna pojava u životu Crkve i da su prije neupadljive nego što su izvanredne.**

Izvor:
– Evangelijska Biblijarnost
– Encyclopaedia Biblica

KARIZME
U CRKVI

Pokušajmo kod Pavla vidjeti i karizme služenja, poučavanja, bodrenja, tješenja, činjenja djela dobrote i milosrđa (Rim 12,6-8). Zašto bi bili manje vrijedni od onih izvanrednih? Jedan je te isti Duh koji čini i jedno i drugo, i jedno i drugo je karizma, njegov dar. Jer, On, Duh je taj koji u srcima vjernika budi služenje, ljubav za drugoga, tješenje i sli. **Svaka se stvar treba određivati prije svega po onom što je redovito a ne što je izvanredno.** Sam apostol Pavao ne pokazuje previše sklonosti prema izvanrednim darovima. O tome piše svojim Korinćanima (**1 Kor 14, 1-20**).

*Neki stvore
radost gde
god odu, neki
kad god odu.*

(Oscar Wilde)

Ljubav je najveća karizma

Po Pavlu je karizma, najveći dar Duha upravo **ljubav**, koja je često tako neuočljiva, jednostavna. To je karizma za kojom treba čeznuti. **Ona je veća nego prorokovanje, veća nego neko izvanredno znanje, dragocjenija nego li bilo koja askeza (duhovnost). Bez nje je svaka druga karizma prazna.** Ljubav je veća i od dara vjere, veća i od nade koju u sebi nosim. Jer, sve su karizme vremeniti darovi, a **ljubav je jedina vječna**, ona ima perspektivu besmrtnosti i neće prestati nikada. Pokušajmo pažljivo analizirati u tom smislu Pavlovu „himnu ljubavi“ (**1kor 13, 1-13**).

The image shows two versions of the book cover for "Samo ljubav ostaje" by Chiara Amirante. The left version is a smaller, dark-colored book cover featuring a woman's face and the title in white. The right version is a larger, more prominent one with a warm, golden-yellow background. It features the author's name at the top, followed by the title "SAMO LJUBAV OSTAJE" in large, bold, serif capital letters. Below the title, it says "NOVI CRKVENI SPISKI UJEDNOSTVUJE". A subtitle "Ova je krajnja ogranak" and a quote from St. Paul follow. At the bottom, there are three bullet points: "Novi poslovni i ekspresijski radnik...", "RADOST i vrijednost Božje ljubavnice..." and "Osvajanje pojedinca i svetaška slaganja slike božanstva u „dostavi smrti”...". The word "Prvič" is visible in the bottom right corner.

CHIARA AMIRANTE
NOVI CRKVENI SPISKI UJEDNOSTVUJE

SAMO
LJUBAV
OSTAJE

Ova je krajnja ogranak

– može nam prouzlijevati život

Chišćino poštovanje predstavlja. Božju ljubav je do svih očima, ušima i umom. Osvajanje pojedinca, oslobodjivanje od ujednočenja zemlje.

Novi poslovni i ekspresijski radnik...

RADOST i vrijednost Božje ljubavnice...

Osvajanje pojedinca i svetaška slaganja slike božanstva u „dostavi smrti”...

Prvič

Pogriješili bismo kad bi mislili da Pavao odbacuje izvanredne karizme, pa on je sam bio izvanredni karizmatik (**1 Kor 14,18**), jer svi su darovi Duha na korist zajednice. On bi sam želio spriječiti jedan krivi mentalitet kod Korinćana, a to je da se karizme vrednuju po kriteriju izvanrednosti, a ne ukoliko su darovi Duha. Vjerojatno je kod Korinćana, tako se dade zaključiti iz tekstova poslanice, postojala nezdrava težnja samo za izvanrednim darovima, pa se oni redoviti nisu ni prepoznivali. Stoga Pavao želi relativizirati ove izvanredne darove i ukazivati šire na djelovanje Duha u zajednici kroz one svakidašnje i nezamjetljive, a koje mogu biti daleko veće od onih izvanrednih. Korinćanima je najviše potrebna ljubav. To je karizma nad karizmama koja upravlja svim drugima i tek im ona daje pravu vrijednost.

Mnogovrsnost karizmi

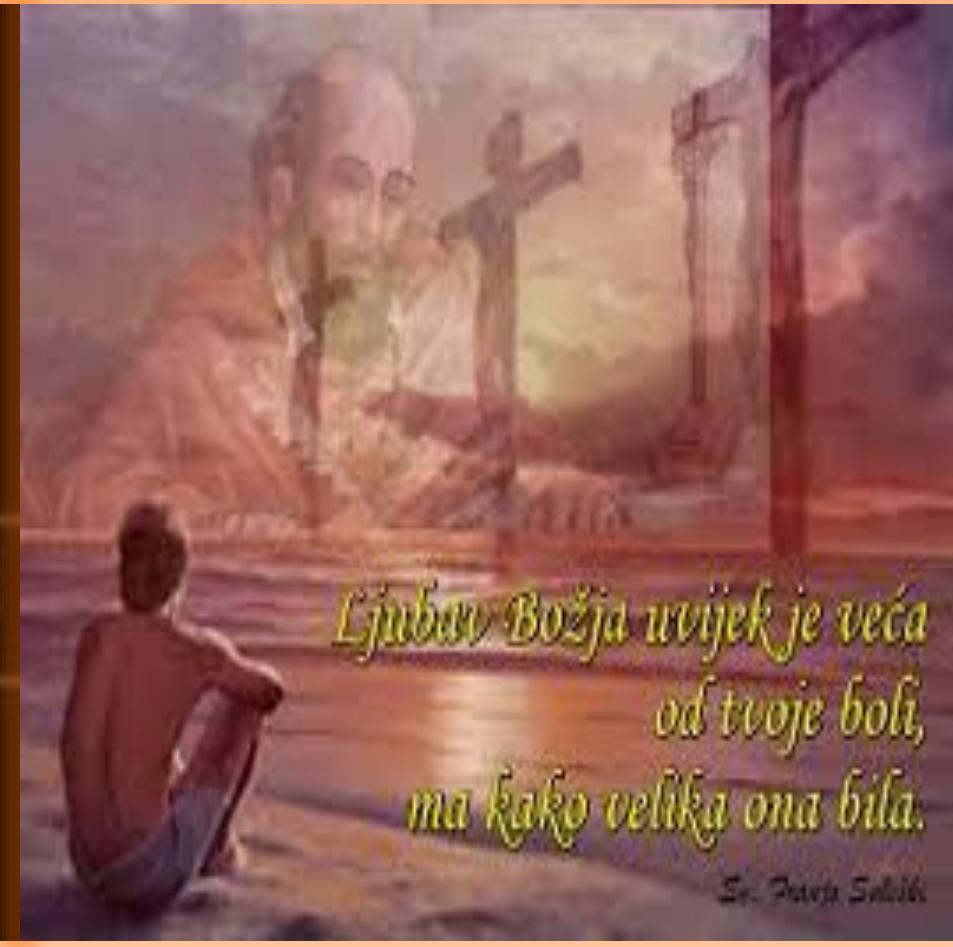
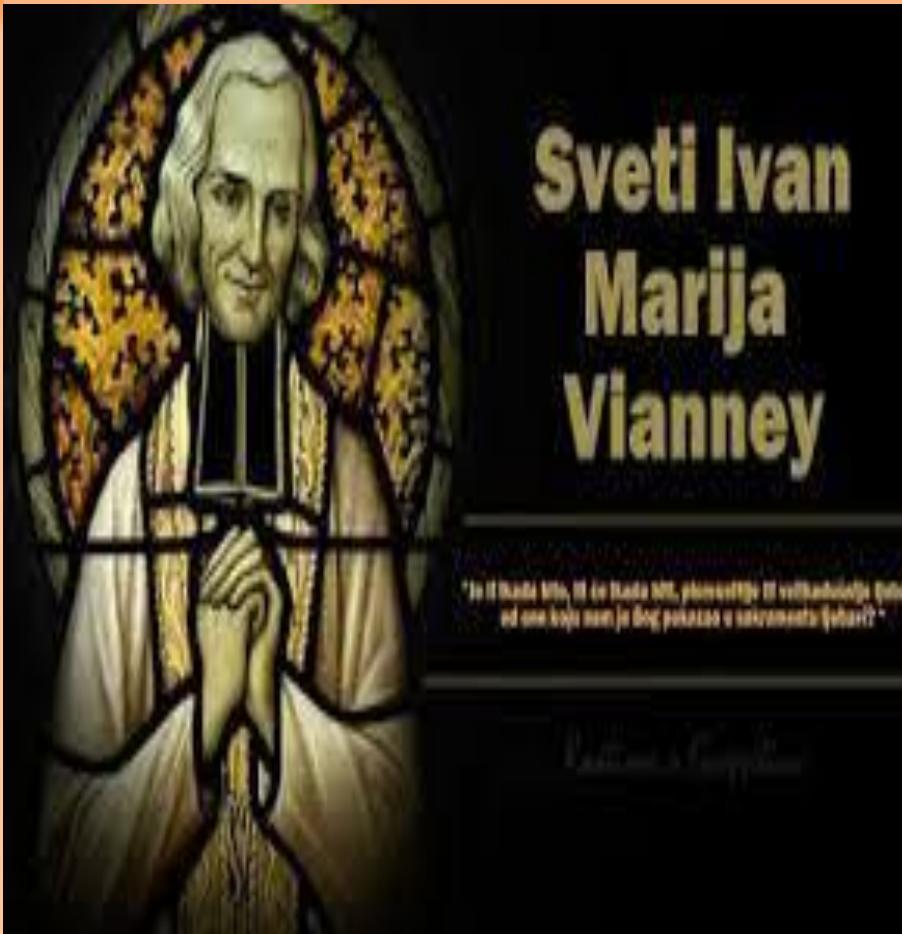
Drugu stvar koju trebamo uočiti razmišljajući o karizmama jest **da su one mnogostrukе**. Iz božanskog svojeg bogatstva Duh obdaruje zajednicu svim onim što joj je potrebno za izgradnju i rast. To vrijedi i za pojedinu zajednicu i za pojedini povijesni trenutak. Zato karizme ne možemo „**sistematisirati**“ prebrojiti. One se ne daju svesti ni na one koje nam Pavao nabrala u svoja tri popisa (**Rim 12, 6-8; 1Kor 12,28-31; Ef 4, 11-13**), niti ne one koje bismo mogli nabrojiti u današnjoj Crkvi. Ne možemo ograničiti ni Duha da djeluje u svojoj Crkvi u najširoj lepezi svojih darova kako samo on to hoće. Na Crkvi i onima koji u njoj vrše službe je samo zadatak da to djelovanje Duha ne gase (**1 Sol 5,19**), da njegove darove ne „sužavaju“ već radije prepoznavaju.

Karizme su i službe u zajednici (1 Tim 4,14; 2Tim 1,6), ali i mnogostruki drugi darovi kojima Duh trajno obogaćuje svoju Crkvu. No, mnogostrukost se karizmi ne da iscrpsti. Niti se može svesti na jedno određeno vrijeme u Crkvi. Osim toga moramo se čuvati da karizme ne miješamo s **naravnim nadarenostima pojedinih članova u zajednici s onim što zovemo „talentiranošću“**. To može bi „dobra okolnost“, no karizme su uvijek nadnaravni darovi Duha, kojima upravo On obdaruje pojedince u zajednici.

Da se to dvoje mora razlikovati pokazuje nam i povijest. Često su ljudi manjih i skromniji naravnih sposobnosti ali obdareni Duhom i potaknuti njegovim djelovanjem više ostvarili za rast Crkve nego mnogi prirodno daleko sposobniji njihovi suvremenici, čak i dobri vjernici. Dovoljno je pogledati jednog **Franju Asiškog** koji je, premda jednostavan, bez posebne naobrazbe i učenosti, zagibao Crkvu prema evanđeoskom životu, a njegova karizma još i danas živi u njegovoj braći. Ili jedan župnik **arški Ivan Vianey**, koji se je kroz školu radi svojih skromnih sposobnosti jedva „provlačio“, a bio je veliki karizmatik.

Duh poziva u slobodi

Kad je govor o karizmaticima, ljudima koje Duh poziva na služenje u zajednici i za to ih osposobljuje, onda treba istaći i kako je to djelovanje Duha. **To je uvijek susret Duha i čovjekove slobode.** Duh ne djeluje niti u zajednici niti u pojedincu mehanički ili prisilno, već u slobodi poštaje i ljudsku slobodu. Zato bilo pojedinac bilo zajednica može u tom pozivu Duha zakazati. Pojedinac se može oglušiti, ne odazvati na poziv Duha za služenje, može se toga poziva ili poticaja prestrašiti i, nemajući dovoljno odvažnosti, odustati ili na samom početku ili kad je već započeo i odazvao se. Zajednica ili pojedinci u njoj mogu pojedine karizme svojih članova utrnuti, otežati, ignorirati.

*Gdje je Duh Gospodnji,
ondje je sloboda.*

2. Korinćanima 3, 17

Karizme i hijerarhija

Koji je odnos između karizmi i službi u Crkvi, karizme i hijerarhije?? To pitanje često je aktuelno ne samo u raspravi nego i u praksi. Gledajući Pavlove „kataloge“ karizmi u tadašnjoj Crkvi, vidimo da su i službe u Crkvi dar i poziv Duha kao i druge karizme. Prema tome, ako se pravo i u otvorenosti Duhu živi, ne mogu nikada biti u opreci. Sve one imaju samo jedan cilj: **rast Crkve u Duhu Svetom**. Ako kada dođe između hijerarhije i pojedine karizme do nesporazuma, sigurno je krivnja u ljudima, njihovim slabostima. Dokument o Crkvi II Vat. sabora izričito traži da „**sud o njihovoj (karizmatskoj) ispravnosti i urednoj upotrebi spada na one koji upravljaju Crkvom, i na koje osobito spada ne ugasiti Duha, nego sve ispitati i zadržati ono što je dobro**“.

